Poustevník na skále svatojanské.

Román z pobřeží od Emilie Flygaré Carlénové.

PŘELOŽIL HUGO KOSTERKA.

DÍL I.

Pokračování.

Nemohl si zatajiti, že mu chví lemi připadalo, jakoby si otec v tajnosti přál, aby ta chvíle brzo nastala, kdy bude moci žíti úplně samoten na skále Svatojanské, ale jsa dalek toho, aby se cítil uražena tímto trapným přáním rozhárané duše, snažil se všemožným spůsobem uspořádat společný život svůj a otcův tak, aby tento nepoznával, že mu je v cestě nějaké pouto.

TŘETÍ OBDOBÍ.

Lodní hoch a kapitán.

XI.

Ten, kdo odpoledne v srpnu r. 18.. stál na břehu Fredrikswarnu, měl potěšení viděti jedno z nej krásnějších divadel, jímž se oko pokochati může, totiž když velká námořní loď s plnými plachtami vjíždí do přístavu a spouští kotvy.

Let fantasie, požitek okamžiku není zadržován tím křikem, hulákáním a hlukem, kterými většinou bývá podobné rejdování vítáno z obchodnických lodí.

Krátké písknutí píšťalky, a majestátní loď zakrouží v obloukovitou okliku....nové písknutí, a nesmírná spousta plachet mění svou polohu jako kouzelným proutkem....zase nové písknutí, a spousty plachet mizejí: některé jsou spuštěny, jiné vykasány.... Zatím neustále opětuje se ono drobné, příjemné pískání a konečně hrne se obrovská kotva na dno moře.

Hbité a rychlé postavy najednou začnou vylézati do tákloví, a brzo zbude z vrchní budovy lodní pouze kostra, avšak kostra krásná a symetrická. Snad nikdo nezakouší lépe tuto nádhernou krásu jako některý ze starých invalidních námořníků, který se toho může súčastnit pouze vzpomínkami a snem.

Jako opak tohoto harmonického a povznášejícího divadla, představovaného válečnou lodí, hnal se mořem bučící parník, nejsa závislým ani na počasí, ani na větru. Poslouchajícím připadalo, jakoby obrovská mořská potvora, která ze svých obrovských nozder srší oheň a kouř, s úzkostným, pisklavým sténem snažila se utéci nějakému neviditelnému, dole ji pronásledujícímu nepříteli. Parník vedle válečné plachetní lodi odpovídá asi tomu srovnání, které fantasie si dovede utvořit mezi egyptskou modlou a belvederským Apollonem.

Malý kousek od fregatty, kterou jsme viděli kotviti v přístavišti fredrikswarnském, kotvil malý norský, slušně taklovím opatřený skuner, který sem vjel takřka sou časně s válečnou lodí. Zanecháme však toho, abychom se co nejdříve odebrali na palubu oné.

Velitelstvo, jakož i mužstvo této fregatty, stanovilo si pro tento večer docela jiný cíl. totiž Vingu, známé přístavní místo před vjezdem do přístavu goteborgského. Avšak k polednímu vítr tak povolil, že bezvětří ve spojení s velkým prouděním moře, které však neustále hnalo k západu, přinutilo chéfa, aby vjel k Fredrikswarnu.

Možná též, že k tomu přispěl nedostatek pitné vody, jakož i ta okolnost, že mužstvo potřebovalo osvěžení po třech, čtyřech posledních dnech v Severním moři, kdež loď musela zápasiti s velkou bouří. Dosti na tom: čluny byly zkrátka spuštěny, aby loď vlekly, avšak když přišel na palubu norský lodivoda, zdvihl se najednou čerstvý jihozápadní vánek, který učinil vlečení zbytečným, takže nádherná loď mohla v celém svém lesku hrdého vzdušného odění vplouti do přístavu.

Odpočívala nyní, dřímajíc na hladině vodní, jejíž nejkrajnější obruba odrážela žluté, červené a fialové mráčky, které obklopovaly pod obzor zapadnuvší slunce.

Hodiny právě odbily dvě. hlídky svolaly svůj obvyklý pozdrav, a konstabel hořejší paluby ohlašoval, že oheň jest uhasen.

Mužstvo, mající stráž, sedělo v předu plně zaměstnáno opravováním různých kusů šatů. Mladší byli právě skončili milostné písně, které střídali s polohlasitým vypravováním o svých láskách doma, kdežto starší vypravovali o rozkoši přijíti domů mezi "manželku a děti" a o potěšení vypravovati jim a starým přátelům při groggu ono dobrodružství, která na této cestě prožili.

Místy bylo viděti několik provazů a tyčí, ověšených nově vypraným prádlem, které, ať už chtělo nebo nechtělo, musilo býti suché [illegible] poněvadž po východu [illegible] nebylo nic podobného [illegible].

Na chodbě ke kormidlu stáli dva kadetti, čile si pře šeptávajíce, při čemž střídavě posílali zraky na dříve již zmíněný norský skuner, anebo s plachou netrpělivostí utkvívali na skupině mladých důstojníků, kteříž byli velmi čile zaměstnáni nějakou záležitostí nesčetněkráte projednávanou, avšak nikdy nevyčerpanou: starostí nad tím, aby loď co nejrychleji byla uvedena do pořádku a mužstvo bylo nacvičeno dříve, než by byli nuceni spustiti tákla, a v přirozené souvislosti s tím, jak macešsky obdařeni jsou synové námořního loďstva u srovnání s mužstvem armády, kteří mívají ročně dosti cvičení. Laciný tento vztek rozpaloval krev mladých důstojníků a rozohňoval jejich tváře, až konečně podali si navzájem ruce a přáli si dobrou noc

A nyní bylo pozorovati čilou hru obličejů obou kadettů, že si nebylo lze přáti nic lepšího. Z jejich neklidných zraků bylo lze předpokládati, že mají něco v úmyslu, co kdyby velitelstvem bylo spozorováno, přineslo by jim trestem jedno nebo dvouhodinné sedění na vrcholku stežně.

"Nuže, nyní jest každá rada dobrá," pronesl jeden chvatným hlasem. "Čas nastal; musím se odvážiti k rozhodnému kroku.... Devatenáct čistě opsaných archů k mé Ineze pálí mne na srdci, a sešílel bych zármutkem, kdybych nemohl dostati tento malý balíček na palubu skuneru."

"Bylo by krušné, kdybys ne mohl poslat: pozdrav své něžné vyvolené, neboť se skuner ohlásil, že míří do Cadixu. Avšak já na tvém místě bych se prozatím nenamáhal, neboť ta věc má své obtíže. Ty hle španělské, lehce chytlavé a dobře opatrované světice mohou býti dobry pro okamžik, avšak zde doma, v našem milém Švédsku, nechal bych jich, aby se pomstily na nějakém jiném milenci za to."

"Protože — patříš ovšem celým srdcem vlasti, kdežto já jsem zanechal své ve Španělsku. Proto nemluv mně hlouposti, nýbrž vyzvi svůj mozek k nějaké radě, jež by ti sloužila ku cti."

"Jdi tedy rovnou cestou: požádej chéfa, aby ti dovolil použiti šalupy!"

"Znamenitá myšlénka!—Kdyby moje matka byla na palubě skuneru a já prosil o šalupu a mužstvo, abych tam směl odplouti a s ní se sejíti, tu by jistě velmi milostivě prohlásil, lituje, že královské šalupy nesmí býti upotřebeny pro nic jiného než pro službu a úkoly koruny. Kdybych však ke všemu byl tak pošetilý, abych se zmínil o pravém účelu, pak by se věru jistě ptal, jsem li ještě při zdravém rozumu, anebo měl li bych býti dán pod dozor; a v nejlepším případě, kdyby totiž byl v nejkrásnější náladě, řekl by mně jistě, abych šel k šipku, a ukázal by mně záda."

"Ano, ano, to by snad nebylo zrovna tak nemožným, aby tvé poslání skončilo takto!" mínil důvěrný přítel za urážlivého smíchu.

"Nu, že to nahlížíš — avšak nenahlížíš již ničeho, ničeho, co by mně poskytlo příležitosti ukliditi skormoucenost, která jistě zastiňuje život mé milované Inezy?"

"Eh, ano, mám na příklad za to, že bys mohl přemluviti nějakého smělce, aby se tam odplaval."

"Na mou čest, tys jasná hlava — tys osoba hodná titulu admirála. Než, musím rychle přikročiti k dílu. Napadlo mně zrovna něco.. Jdi ty zatím dolů a tvař se, jakoby se nic nestalo! Po nějaké chvíli se sejdeme."

Oba mladíci se rozešli, vyměnivše si navzájem významuplnou poklonu....

Stranou od střežícího mužstva stál ve stínu velkého stožáru vysoký a silně nakloněný mladík, zaměstnaný sešíváním otvoru rukávu lodnické kazajky. Poněvadž při veslování přestává nucenost uniformní, byl oblečen do červené vlněné košile a páru bílých, képrových kalhot, kteréž, ač byly místy potřísněny nějakou fermežovou skvrnou, přece svou jemností a střihem prozrazovaly svůj původ z nějaké důstojnické garderoby.—

Místo šlí byly kalhoty drženy koženým řemenem, v pasu pevně upjatým, který ukazoval samu v sobě již svižnou postavu v tvarech ještě svižnějších a dodával plným ramenům širšího athletského vzezření. Každý pohyb u mladíka prozrazoval sílu, pružnost a obebnost. Pod bílým kloboukem z plachtoviny, opatřeným širokou stuhou, avšak nízkým, vyhlížel dobrácký, hezký obličej, sluncem opálený, svěže kvetoucí a bezvousý jako dívky; a tento obličej spolu s bohatými, hedvábnými vlasy, vinoucími se pod kloboukem, měl neobyčejnou příbuznost s obličejem mladíka, kterého jsme kdysi viděli na palubě "Volnoplavce".

Šibalský úsměv, který se nedávno vznášel na purpurových rtech Georga Letslera, přecházel ponenáhlu takřka v melancholický rys, dosti blízký snivosti, kterou zřídka kdy nalézáme u mladého námořníka, plného života. Skláněl se lehce k zábradlí a zdál se býti pohřížen v pozorování tvarů zlatě a purpurově zbarvených mráčků minutu co minutu se měnících. Avšak ač jeho zraky na ní utkvívaly, byly jeho myšlénky mnohem dále: nesly se na křídlech vzpomínek nazpět k domovu a zastavily se u toho večera na skále Svatojanské, kdy sedě u milované matky, vyličoval této krásné a skvělé obrazy z budoucího svého povolání. Nyní poznal, jak velice se liší skutečnost od fantasie; jako lodní hoch vyjel z domova, jako lodní hoch přicházel ovšem nazpět, a jediné nepatrné vyznamenání, jehož si vydobyl, bylo, že přijat byl za sluhu chéfova, aneb lépe za jakéhosi společníka a dozorce nad synem ténož, dvanáctiletým hochem, který hověl otcovu názoru, brzy se vycvičit v námořnictví, pro které však neměl nejmenší záliby nebo náklonnosti.

"Ano, ano," pokračoval Georg ve svých myšlénkách, při čemž jeho plamenný zrak, nyní lehkým mráčkem zastíněný, stále se povznášel k nebi, kde jeho něžná, tak velice postrádaná matka bydlila, "nyní bys mohla viděti, drahá matko, jak jsem byl tenkrát pošetilým. Apauletty, medaile... Ne, ten drahý sen, pokud to mohu nyní předpověděti, zůstane navždy jen snem, a proto také nechám této lodi a půjdu raději na obchodní!"

V této náladě, která se za tohoto myšlénkového postupu dostavila, vzpřímil se rychle se své skloněné polohy a chopil se znova velké jehly.

"Co děláš, Georgu?" otázal se v tom mladistvý hlas, a něčí ruka pohladila ho po rameni. Byl to jeden z oněch mladých důstojníků, od nichž jsme před chvílí odešli, když byl odešel hledat "postillona ďamour", který by zároveň převzal úkol hráti úlohu Neptuna.

Georg nadzvedl klobouk a odpověděl: "Zašívám díru pro č. 36 Tuppa."

"Ach tak, tys také lodním krejčím?"

"Eh, tak daleko jsem ještě ve své hodnosti nedospěl!" řekl Georg s úsměvem. "Ale řeknu vám to přímo, pane poručíku, jak to jest: lodník Stormbom mávnul tak prudce rukou, že Tupp byl škrábnut do levého oka a proto nemůže, ubožák, si sám zašíti kazajku."

"Pozorováal jsem tě vždycky," pokračoval náš mladý důstojník hlasem neobyčejně lichotným, "za nanejvýš poctivého a úslužného chlapíka, Georgu, a těší mne, když pozoruji, že jsem se ve svém mínění nezklamal! Avšak to ještě není všecko. Tys čertovsky obratný hoch, který necouvá před tím nebo oním, a proto se mně také velmi zamlouváš."

"Nu, ano," mínil Georg, kterýž ovšem uznával tuto chválu za poněkud ukvapenou, přece však v celku nikoliv tak zhola nezasloužemou, "přičiňuji se jako každý jiný."

"Poslechni, lišáku"—důstojník přijal mnohem důvěrnější vzezření a postavil se na špičky nohou, tak že přišel na blízko k uchu Georgovu—"vidíš tamhle ten malý norský skuner?....Nekotví příliš daleko odsud....aneb co na to říkáš?"

"Nu, vždyť ho máme hned u sebe!"

"Totě také moje mínění. A poněvadž nemám času k nějakým oklikám, chci se tě zkrátka a dobře zeptati, zdali bys mně nevykonal malou službu, vyřídit tam nějaké malé mé sdělení?"

"Jak by se to mělo uskutečniti?" ptal se Georg, vyvaliv oči.

"Ty prý umíš plavati jako šípka: tys opravdový ďábel v plování — tím, že se ti v tom umění nikdo nevyrovná."

"Co to pomůže? Nikdo nesmí s paluby po deváté hodině."

"Hlouposti......pro takového odvážlivce, jako ty, to nic neznamená! Spustíš se tiše dolů s kloubou, a nikdo nebude věděti, kdy jsi odešel nebo přišel."

"Ano, to se všechno lehce řekne vám, pane poručíku, ale kdyby mne spozorovali, pak...."

A Georg ukazoval s výrazuplným posuňkem na dělo.

"Nedělej si teď takový strach, milý hochu! Velitel je právě nyní co nejlépe zaměstnán vypravováním doktorovi o svých nekonečných, jistě po padesátkráte oblíbených západoindických cestách, a s tím nebude u konce do ukončení této hlídky!"

"Toť všechno možné, avšak nemám přece chuti vydati něco v sázku: vždyť se cesta chýlí ke konci."

"Nuže, tak jsem jakživ neviděl, aby se hbitý hoch proměnil najednou v babu—a ton jsi, Georgu, ty, jenž jsi se nikdy o nic jiného nezajímal, než jak bys byl první v znamenitém výkonu a který vhodně, takovou bezvadnou schopností ze všeho se dovedl vykroutit! Ujišťuji tě, že mne to velmi mrzí — obávám se, abys snad nebyl nějak churav!"

"Eh, buďte k vůli tomu bez starostí: jsem v nejlepším zdraví, a proto bych nerad přišel domů s bolavými údy. Avšak, co se toho týče, že jsem tak z čista jasna přeměněn byl v babu, tu víte, pane poručíku, sám nejlépe, že to byla lež z nouze, abyste mne přiměl kousnouti do udice!"

"Poctivý Georgu," pokračoval poručík docela jiným hlasem — "nedomnívej se, že bylo mým úmyslem tebe uraziti—chraň Bůh, kdež pak, avšak hlavní věcí je zde to, že v takové náladě nedovedu zcela dobře uvážiti slova.—Pověz mně, měl li jsi kdy někoho v tom světě srdečně rád?"

"Ano, myslím, že ano!" odvětil Georg, a silnější plápol vzplanul v jeho očích.

"Nu — vidíš, pak si asi brzo porozumíme! Mám také někoho, o kterého se vřele zajímám, někoho, kdo v Cadixu pláče pro mne nejtrpčí slzy, kdežto já zde mařím drahocenný čas žádostmi k tobě. Tamhle onen skuner chystá se do Cadixu, a zde—" vložil ruku do náprsní kapsy — "zde mám dopis uschovaný v malé plechové krabici, kterou si můžeš uvázati na šňůru kol krku....A nyní, když jsem ti už všecko řekl, byl bys tak bezcitný a zklamal mou důvěru?"

"Ne, nezklamu!" odpověděl Georg, který byl touto zbraní okamžitě překonán. "Nemůžeme plýtvati časem. Než—" připojil ještě žertovným hlasem—"tuším to již v nitru, že bude zde potom veliký rámus....snad budete tak hodný a poproste o dobré počasí v čas neštěstí!"

"Přísahám ti, že tě nenechám v úzkých, kdyby se tato věc prozradila a dospěla dál, že bys sobě sám pomoci nemohl!"

Když byli ujednali několik nutných úmluv, cítil poručík neobyčejnou rozkoš, vida důvěrného svého posla šťastně na nebezpečné cestě. A ježto Georg nemohl býti déle sledován zraky, odebral se netrpělivý milenec dolů do kajuty, aby zašeptal do ucha svého důvěrníka zprávu o prvním zdaru smělého činu.

XII.

Přes všechny výpočty mladého důstojníka západoindické cesty, které se neměly ukončiti do konce této strážní doby, skutečně ještě dávno před jejím vystřídáním přestaly se rozléhati v sluchu pozorného doktora, a dozor mající důstojník procházel se s rukama hluboce do kapes zastrčenýma sem a tam po palubě, kdežto doktor měl v úmyslu vyhledati lůžko.

"Počkej okamžik!" řekl velící důstojník, napínaje zrak ostře k bodu, jenž obracel na se jeho pozornost. "Něco tamhle pluje?"

"Možná,....nějaká zakotvená boje!" mínil dobrácký doktor, jenž přiložil lorgnet k očím a brzo zpozoroval onen předmět.

"Krásná boje!" odvětil důstojník s těkavým úsměvem. "Na mou duši, totě jistě nějaký plavec, jenž míří tamhle k fregattě....st...počkej zde — sázím krk, že je to některý z našeho mužstva!"

Ale doktor dalek toho, vyhověti vyzvání, dal mu rychle dobrou noc, přeje si ve své dobráckosti, aby ubohý plavec, který tam to pluje, byl na několik hodin proměněn ve skutečnou boji.

Velící důstojník však učinil zadost své povinnosti a šel rychle ku předu.

Když přišel blízko ke klounu, spatřil kalhoty, kazajku a klobouk lodního hocha ležeti na táklu čelního stěžně. "Aha," pomyslil si, "ten šibal Georg jest už zase venku!" A nyní postavil se důstojník, na jehož tváři bylo lze viděti při tomto objevu jasnější změnu barvy, těsně u klounu, ovšem tak, že nemohl býti plavcem pozorován.

Po hodině bylo lze pozorovati pohyb řetězu kotevního v otvoru, patrně tedy někdo po něm vylézal nahoru.

Tiše a svižně jako kočka, netuše ani z daleka, jaké setkání ho očekává, vylezl Georg konečně šťastně na palubu. A učinil věru velký, bezděčný krok do zadu, když se najednou zcela neočekávaně octl tváří v tvář před velícím důstojníkem, neboť přes své vědomí, že je miláčkem nejen velitelstva, nýbrž i mužstva, neodvažoval se Georg při ovnější dosti choulostivé záležitosti předvídati zdárný výsledek. Nicméně rozhodl se pevně, že nezanedbá žádného prostředku — mimo pravdu — aby postavil tu záležitost pokud možná do nejlepšího světla.

"Rychle se oblečǃ" zněl krátký rozkaz velícího důstojníka, pronesený drsným hlasem.

"Ano, pane veliteli!" A v pěti minutách stál Georg opětně před svým pánem. S bbitým pohledem se přesvědčil, že půl paluby je již "vyprázdněno". Poněvadž byl s velitelem samoten, nepokládal celou záležitost ani z pola za nebezpečnou: vždyť se může takto odvážiti k poněkud větší volnosti v řeči a uplatniti svou duchapřítomnost.

"Odkud přicházíš?" Důstojníkův zrak prohlížel si ho ostře.

"Milostivý pane veliteli, mluvím čistou pravdu, bylo mi v celém těle nějak horko, že jsem se musel schladiti lázní!"

"Pozoruji na tobě, že lžeš.... nepokoušej se, míti mne za blázna!"

"Pane veliteli, vy vidíte vždy každému až na dno. Nechtěl jsem zrovna říci přímo, kde jsem byl, neboť se takřka za to stydím, avšak když není jiné rady a pomoci, musím se tomu přispůsobiti!"

"Nuže, tak mluv!"

"Věc se má tedy tak, že jsem číhal a lovil ryby a chytl zrovna na udici rybu tak těžkou a velkou, že když se dostala nad povrch vody, švihla sebou a poněvadž jsem se neopatrně vyklonil, převrhl jsem se při tom do vody."

"Dej si pozor, hochu!" pronesl důstojník s přísností, která však dosud nebyla ještě tou nejhorší. "Snad změníš myšlénky a přijdeš pravdě blíž, až se zítra seznámíš s 'dcerou konstablovou'! Ale přiznej se raději hned—viděl jsem, odkud jsi vyšel....co jsi hledal na skuneru?"

Nyní se Georg docela vážně rozpálil v tváři. Avšak nejsa schopen zraditi svěřenou sobě důvěrnost, rozhodl se, že odevzdá vše náhodě a šlechetnosti velitelově.

"Nuže, už jsi se rozhodl pro pravdu?"

"Ano, pane veliteli, přiznávám, že přicházím z norského skuneru."

"A jakou jsi tam měl práci?"

"Milostivý pane veliteli, to nesmím říci!"

"Zase vytáčky....Měl jsi na prsou skřínku, když jsi vylézal z vody.....co bylo v ní uloženo?"

"Nic, pane veliteli!"

"Tys příliš drzý, hochu, avšak nyní je také moje trpělivost u konce, a proto ptám se tě naposled, chceš li sděliti pravou příčinu své návštěvy na norském skuneru!"

"Pane veliteli," odvětil Georg vážně, "nemohu ji sděliti: je to tajemství, které se ostatně netýče služby."

"Zítra ti už služba rozváže jazyk!"

"Více ne, než dnes! Může li kdo ze mne vynutiti pravdu, tedy jste to rozhodně jen vy, pane veliteli, který jste se vždy ukázal býti ke mně laskavým: avšak nyní musím mlčeti. O jedno vás však přece co nejpokorněji prosím: máte-li, pane veliteli, opravdu v úmyslu, dáti mne potrestati, neboť kdybych měl pro svou neposlušnost ztratiti dobré mínění, jaké jste, pane veliteli, vždycky o mně měl, pak ujišťuji, že bych chtěl raději třikráte leštiti dělo!"

"Zítra dostaneš pětadvacet!" Velitel se obrátil rázně ke Georgovi zády, aby tento nepozoroval na něm pohnutí, neboť třebas mladík nalhal se před tím dost, věděl důstojník zcela jistě, že tentokráte promluvil pravdu.

A nyní předstoupil pravý viník, mladý kadett, který byl už dávno opustil kajutu a vyslechl na místě dobře ukrytém vyšetřování.

"Pane veliteli," řekl a blížil se s bledou tváří a prudce bušícím srdcem k svému představenému. "Byl bych nehoden své uniformy, kdybych ještě déle poslouchal šlechetné řeči tohoto ubohého hocha, aniž abych ho zbavil mlčení, které si byl uložil. Já sám jsem ho přemlouváním přiměl k tomu, aby se odplavil ke skuneru s psaním v plechové schránce. Beru ochotně na sebe zodpovědnost za svou chybu, avšak doufám, že budete, pane veliteli, tak šlechetný a ušetříte Georga trestu!"

Velitel, který byl už leckdy pobaven veselým počínáním Georgovým a jmenovitě si vážil ochotnou a při tom skalopevnou povahu mladíkovu, kterou měl častěji příležitost zkoušeti, dal tentokráte, uváživ dobře okolnosti, že totiž jen sám je vlastníkem toho tajemství, přednost milosti před právem a tak unikli tomu jak mladý důstojník, tak i lodní hoch, dostavše pouze důtku.

A ačkoliv šťastná hvězda Georgova ukázala se býti v tomto případě příznivou, a sám, když s mladším důstojníkem osaměl, se smíchem ujišťoval, že se domnívá, že z toho výletu šťastně vyvázl, přece se přepočítal: bohužel, netrvalo dlouho a musel svou zkušenost opraviti přesvědčením, že nic není nejistější jako nejnebezpečnější výpočty.

"Jakou službu mám prokázati tobě za tuto ochotu, ty poctivče od kosti?" ptal se mladší důstojník, děkuje mu ještě jednou.

"Žádnou, zkrátka: vždyť jste ji už vykonal, když jste mně ukázal, že jsem se nedostal do úzkých—a nyní dobrou noc!" Georg smekl čepici a spěchal dolů do své visuté sítě, kdež se viděl brzo v nových snech jako šťastný kapitán na pěkné obchodní lodi, tvarů nanejvýš dokonalých.

Pokračování.

O ŽIVOT.

Román Čínského Náboba od Julia Vernea.

PŘEKLAD V. PATEJDLA.

Pokračování.

Úmysl Kinfoův dozrál pevně, a nižádný vliv nebyl sto, aby jej odvrátil od jeho provedení, ani vliv filosofa Vanga.

Mimo to Vang nevěděl zhola nic o záměrech svého vychovance. Sun neměl rovněž o něm potuchy a znamenal jediné to, že Kinfo od té doby, co se navrátil z Kantona, dával na jevo větší shovívavost k jeho každodenním hloupostem.

Sunovi se rozhodně přilepšilo; nebyl by našel hodnějšího pána a jeho drahocenný cop kýval se mu nyní na hřbetě v bezpečnosti zbrusu nové.

Čínské přísloví praví:

"Kdo chce býti šťasten na zemi, ať žije v Kantoně a zemře v Liaočeu."

Honosíť se Kanton všemi požitky život zpříjemňujícími, a v Liaočeu vyrábějí se nejlepší rakve.

Kinfo neopominul postarati se o zakázku v nejlepším závodě, by poslední jeho odpočívadlo došlo v čas. Aby byl uložen náležitě k věčnému spánku, to má stále na zřeteli každý nebešťan jenž rozumí životu.

Kinfo koupil si zároveň bílého kohouta, jehož vlastnictví, jak známo, má ten účinek, že se duchové, kteří létají, vtělí a uchopí v přeletu jeden ze sedmi živlů, z nichž se skládá čínská duše.

Z toho je viděti, byl li žák filosofa Vanga netečen k podrobnostem smrti.

Po té nezbývalo mu než sestaviti pořad svého pohřbu. A protož octlo se téhož dne poslední pořízení Kinfoovo na papíře tak zvaném rýžovém, ačkoli jeho výroba nezná rýže naprosto.

Odkázav mladé vdově svůj šanghajský dům a Vangovi podobiznu Tajpingů — to vše bez újmy kapitálu pojištěných u Stoletnice — Kinfo načrtl pevnou rukou pořad a pochod osob, kteréž měly súčastniti se jeho pohřbu.

Poněvadž neměl již příbuzných, půjde v čele průvodu hlouček přátel, které ještě měl, v oděvu celém bílém, neboť bílá barva je v nebeské říši barvou smuteční. V ulicích a podle cesty až k hrobu, dávno již v okolí šanghajském připravenému, budou rozestaveni dvojí řadou pohřební sluhové, nesoucí rozličné odznaky: modré slunečníky, halapartny, berly s rukami spravedlnosti, hedvábná stinidla, listy s podrobnostmi obřadů, kteřížto sluhové budou míti na sobě černé tuniky s bílými pasy a na hlavách černé plstěnce s červeným chocholem volavčím. Za první skupinou přátel pobere se vůdce v šarlatovém rouše od hlavy po paty, bije na gong a kráčeje před podobiznou nebožtíkovou uloženou v jakési schránce bohatě ozdobené. Pak půjde druhá skupina přátel, jichž povinností jest omdlévati v pravidelných přestáváních na polštáře za tím účelem přichystané. Konečně poslední skupina mladých mužů bude pod záštitou modrých a zlatých nebes trousiti na cestu kousky bílého papíru, proražené dírkou jako sapeky a určené k tomu, aby zaháněly zlé duchy, jimž by zachtělo se přidružiti k průvodu.

Následovati bude katafalk, náramný palankin, zastřený fialovým hedvábem zlatými draky vyšitým, jejž ponese na ramenech padesát sluhů mezi dvojí řadou bonzů. Kněží oděni šedými, červenými a žlutými řízami budou se odříkávajíce poslední modlitby střídati s duněním gongů, pískotem fléten a hlučnými fanfarami trub šest stop dlouhých.

Posléze budou vzadu smuteční povozy bíle vyložené uzavírati tento nádherný průvod pohřební, jehož útraty pohltí poslední peníze bohatého nebožtíka.

Slovem tento pořad neměl do sebe nic neobyčejného. Mnoho pohřbů této "třídy" ubírá se ulicemi kantonskými, šanghajskými neb pekinskými, a nebešťané spatřují v nich toliko samozřejmou poctu vzdanou člověku, kterého již není.

Dne 20. října došla bedna zaslaná z Liaočeu pod adressou Kinfoovou do jeho domu v Šanghaji. Byla v ní pečlivě zabalená rakev zamluvená na pohřeb. Ani Vang, ani Sun, ani žádný služebník jamenu neměli proč tomu se podiviti. Budiž znova připomenuto, že není Číňana, aby si nepřál míti za živa lůžko, na němž mu ustelou pro věčnost.

Tato rakev vyhlazená a vyleštěná, arcidílo továrníka liaočeuského, postavena do "komnaty předků". Tu byla by zajisté dlouho vyčkávala dne, kdy žák filosofa Vanga byl by jí použil pro vlastní potřebu.... Nemělo tak býti. Dnové Kinfoovi byli sečteni a nedaleka chvíle, která jej měla vřaditi do třídy dědů rodiny.

Byltˇ si Kinfo pevně umínil, že téhož večera sejde se světa.

Prodlením dne došel list od Leuy těžce zarmoucené.

Mladá vdova nabízela Kinfoovi vše, co měla, byť toho nebylo mnoho. Jmění není prý jí ničím! Obejde se bez něho! Miluje ho! Co chce ještě? Nebudou-li šťastni i ve skromnějším postavení?

Tento dopis prodšený nejupřímnější láskou nedovedl zviklati předsevzatky Kinfoovy.

"Jen má smrt může ji obohatit," myslil si.

Zbývalo ustanovit se na tom, kde a jak vykonati tento poslední čin. Kinfo cítil jakousi rozkoš obíraje se těmito podrobnostmi. Doufalť, že v poslední okmažik zabuší mu srdce rozechvěním, byť jenom na chvilku!

V obvodu jamenu vypínaly se čtyři pěkné kiosky vyzdobené vším, seč jest bujná obrazivost čínských výtvarníků. Měly významná jména: pavillon "blaha", kam Kinfo nikdy nechodil; pavillon "štěstí", na nějž pohlížel toliko s největším opovržením; pavillon "rozkoše", jehož dvéře byly mu zavřeny; pavillon "dlouhého života", jejž byl se odhodlal dáti zbořit.

Vniterní hnutí pudilo jej k tomu, že si vyvolil tento pavillon. Umyslil, až nastane noc, tam se zavříti. Tam jej naleznou druhého dne již mrtvého a proto šťastného.

Dospěv k rozhodnutí v této věci uvažoval, jak umříti? Rozpárati si život jako Žaponec, zardousiti se hedvábným pasem jako mandarin, otevříti si žíly ve vonné koupeli jako epikurovec starověkého Říma? Nikoli. Tyto způsoby měly by předkem do sebe cosi hrubého, nešetrného a urážlivého vůči jeho přátelům i jeho služebníkům. Zrnko nebo dvě opia smíšeného s jemným jedem postačí, aby vkročil s tohoto světa do jiného, nejsa si toho ani vědom a jsa třebas ukolébán jedním z těch snů, které mění pomíjitelný spánek u spánek věčný.

Slunce klonilo se již k obzoru. Kinfoovi zbývalo už jenom několik hodin života. Chtěl se rozhlédnouti poslední vycházkou po šanghajském okolí a po březích Huangpua, kde tolikrát chodíval nudě se. Nespatřiv ani prodlením toho dne Vanga, opustil samoten jamen, aby se do něho ještě jednou vrátil a nikdy již z něho nevyšel.

Přešel anglické území, můstek pnoucí se přes creek (potok) a obvod francouzský netečným krokem, neuznávaje ani v tuto poslední chvíli toho potřebu, aby jej urychlil. Po nábřeží vztahujícím se podle domácího přístavu obešel šanghajskou hradbu až k římsko katolickému kostelu, jehož kopule strmí nad jižní předměstí. Tu zabočil na pravo a dal se zvolna cestou jdoucí k pagodě Lunghaoské.

Byl to širý plochý kraj, rozkládající se až ku stinným chlumům, kteréž omezují údolí Mina, rozlehlé bažinaté roviny, jež zemědělství obrátilo v rýžové pole. Tu a tam síť průplavů napájených širým mořem, několik bídných vísek, jichž rákosové chaty byly omítnuty žlutavým blátem a dvě nebo tři obilná pole vyvýšená tak, aby byla chráněna od záplavy. Podle úzkých stezek prchali hojným počtem psi, bílá kůzlata, kachny, když je nějaký chodec vyrušil z radovánek.

Tento kraj pilně vzdělaný, jehož vzhled nestál domorodci za povšimnutí, byl by však upoutal k sobě pozornost cizincovu nebo snad i vzbudil v něm ošalivost. Byloť všude viděti na sta a na sta rakví. Kromě mohyl, jichž prsť pokrývala nebožtíky nadobro již pohřbené, jevily se všude zrakům jen podlouhlé schránky, pyramidy rakví narovnaných jako klády na staveništi. Čínská rovina měst je toliko jediným náramným hřbitovem. Půda hemží se mrtvými rovněž jako živými. Jistí se, že je zakázáno zakopati tyto rakve, pokud tatáž dynastie sedí na trůně syna nebes a tyto dynastie trvají po věky! Ať je zápověď ta pravdiva, čili nic, tolik je jisto, že nebožtíci uložení v rakvích, buď omalovaných živými barvami nebo tmavých a skromných, buď nových a ozdobných anebo již v prach se rozpadávajících, čekají celé roky na den pohřbu.

Pokračování.

Po nějakých již padesát roků dávaly matky Mrs. Winslow's Soothing Syrup [illegible]